

Nr 307

Av herr **Hedlund m. fl.**, om utredning rörande inkomstprövat stöd till byggande av egnahem.

I sin anslagsframställning på kapitalbudgeten föreslår socialministern ändrade grunder för beviljande av egnahemslånen. Lånens räntefria stående delar, som för närvarande utgår med 4 000 kronor och som kan sägas upp till amortering och förräntning efter 10 år, föreslås slofade. I gengäld föreslås att amorteringstiden för lånen skall förlängas från 25 till 30 år, varigenom kostnadsökningen för egnahemsägaren inskränker sig till ca 10 kronor per månad. Departementschefens förslag sammanfaller häruti med vad besparingsutredningen föreslagit.

För vår del har vi ingen erinran mot detta förslag. Det är nödvändigt att staten visar återhållsamhet i fråga om utgifterna. Genom förlängningen av amorteringstiden blir heller inte den årliga utgiftsökningen av mera betydande omfattning för egnahemsägaren. Att den föreslagna åtgärden skulle hämma egnahemsbyggandet i allmänhet är därför inte sannolikt.

Enligt vår mening bör den generella subventioneringen inom bostadspolitiken avvecklas. Bostadspolitiken bör i stället ges en medvetet social inriktning i syfte att åstadkomma förbättringar av dåliga bostäder och att stödja dem, barnfamiljer, pensionärer m. fl., som eljest skulle ha uppenbara ekonomiska svårigheter att anskaffa en god bostad. Vi vill också betona egnahemsboendets betydelse ur allmän social synpunkt. Särskilt för barnfamiljerna utgör egnahemmet en synnerligen lämplig boendemiljö. Därtill kommer den trivsselfaktor som ägandet av ett eget hem kan utgöra.

Inom bostadspolitikens ram vidtages åtskilliga åtgärder, som har den sociala inriktning vi här åsyftar. Familjebostadsrabatterna och pensionärsbostadsbidragen m. m. utgör exempel härpå. I detta sammanhang vill vi emellertid understryka angelägenheten av att sådan ändring vidtages att pensionärsbostadsbidrag kan beviljas även för pensionärsbostad i egnahem. Trots att ett enhälligt utskott vid föregående års riksdag förordade en sådan åtgärd har förslag icke framlagts i ärendet. Vi förväntar att så sker inom nära framtid.

Ett annat betydelsefullt socialt inslag i bostadspolitiken utgöres av förbättringslånen. Dessa utgår efter i huvudsak samma principer som egnahemslån. Efter inkomstprövning kan emellertid även en räntefri stående del, alltså ett visst bidrag, beviljas. Syftet med detta stöd är givetvis att ge män-

niskor med låga inkomster möjlighet att förbättra en bostad av låg standard.

Den räntefria stående delen av förbättringslånen har hittills haft en motsvarighet i egnahemslånens räntefria stående del. När denna del nu slopas i fråga om egnahemslånen, uppstår en mindre tillfredsställande kategori-klyvning. För förbättring av bostad lämnas samma stöd som förut till de mindre bemedlade. Men mindre bemedlade, som avser att bygga egnahem, kan inte få motsvarande stöd. Detta kan inte anses riktigt. Det skulle bl. a. hämma möjligheterna för vissa barnfamiljer att skaffa sig egnahem.

Enligt vår mening bör prövas att i fråga om egnahemsbyggandet införa ett stöd, som motsvarar det direkta stöd som nu förekommer i fråga om förbättringsverksamheten. Därigenom skulle snedvridningen och kategori-klyvningen elimineras. Ett sådant stöd torde kunna lämnas på olika sätt, genom en ränte- och amorteringsfri lånedel eller ränteavskrivning genom ett direkt engångsbidrag eller på annat sätt.

Dessa frågor bör bli föremål för närmare utredning och det tillvägagångssätt väljas som ur administrativa och andra synpunkter är lämpligast för att uppnå här angivna syfte.

Med hänvisning till vad ovan anförts hemställas,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning av frågan om inkomstprövat stöd till egnahemsbyggandet i enlighet med motionens syfte.

Stockholm den 27 januari 1960

Nils G. Hansson
i Skegrie

Anders Pettersson
i Dahl

Gunnar Hedlund

Sven Vigelsbo

J. W. Pettersson
i Norregård

Per Svensson
i Stenkyrka

J. Onsjö